

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการจับขี้นานพาหนะขณะมีนมนั้น ได้อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นระยะเวลานาน จนถึงในปัจจุบัน ก็ยังไม่มีกฎหมายหรือมาตรการทางกฎหมายใดที่จะสามารถช่วยลดจำนวนของผู้กระทำความผิดลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความที่ตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ก็คือ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 นั้น ถูกสร้างขึ้นมาบังคับใช้เป็นเวลานานเกินกว่า 30 ปีแล้ว และถึงแม้จะมีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวเพิ่มเติมหลายต่อหลายครั้ง ก็ยังไม่สามารถที่จะยับยั้งการกระทำความผิดและความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งถ้าหากเปรียบเทียบสถานการณ์ในประเทศไทยกับสถานการณ์ในต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศนั้นจะมีมาตรการทางกฎหมายที่ยืดหยุ่นและมีทางเลือกให้ปรับใช้ได้หลากหลายเพื่อที่จะให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และประเภทของผู้กระทำความผิด ถ้ายังมีมาตรการที่จะป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ทั้งยังช่วยปกป้องชุมชนให้ไม่ต้องเผชิญกับความสูญเสียซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยหากเปรียบเทียบสถิติผู้กระทำความผิดของประเทศไทยกับของต่างประเทศ ก็จะเห็นได้ว่าในต่างประเทศนั้น สามารถที่จะทำให้จำนวนผู้กระทำความผิดลดลงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าในประเทศไทย

ปัญหาการเมาแล้วขับในประเทศไทยนั้น ก็คือ มาตรการในการลงโทษในกรณีการกระทำความผิดฐานจับขี้นานพาหนะในขณะมีนมนั้น ยังไม่มีมาตรการการลงโทษที่มากนัก ทำให้การลงโทษผู้กระทำความผิด ไม่สามารถที่จะลงโทษให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของผู้กระทำความผิดและลักษณะของการกระทำความผิดได้ ทั้งมาตรการในการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ก็มีเพียงแต่การตรวจวัดปริมาณของแอลกอฮอล์เท่านั้น ไม่ได้ตรวจวัดว่าผู้ขับขี้นานพาหนะที่พร้อมจะจับขี้นานพาหนะหรือไม่ รวมไปถึง มาตรการในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำของประเทศไทย ไม่สามารถที่จะยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำขึ้นอีกได้ และยังไม่สามารถที่จะฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้โดยที่คนในสังคมไม่ต้องหวาดกลัวว่าจะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีก

โดยปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ไม่มีมาตรการที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ แม้จะมีการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง แต่บทบัญญัติที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น ก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ ผู้กระทำความผิดยังคงไม่เกรงกลัวต่อ

บทลงโทษ ไม่มีการสำนึกผิด โดยที่ในปัจจุบันพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มีการลงโทษจำคุกต่อผู้ที่กระทำความผิดมาแล้วซ้ำ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี และเมื่อศาลพิจารณาก็จะมีคำพิพากษาให้รอการลงโทษเป็นส่วนใหญ่ ผู้กระทำความผิดจึงไม่ได้เกรงกลัวต่อโทษที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในส่วนของการทดสอบผู้ขับขี่ที่มีความพร้อมในการขับขี่ยานพาหนะหรือไม่ ในตัวบทกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบัน การทดสอบสมรรถภาพในการขับขี่ที่นอกเหนือจากการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์แล้วนั้น เป็นเพียงดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ไม่ได้มีการบังคับว่าจะต้องมีการทดสอบทุกครั้งไป ส่วนในเรื่องของมาตรการในการป้องกันไม่ให้ผู้ที่กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก ยังไม่มีมาตรการในการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ไม่มีมาตรการในการป้องกันชุมชน มีเพียงการลงโทษจำคุก และการพักใช้ใบอนุญาตเท่านั้น

ปัญหาในการพิจารณาที่จะต่ออายุใบอนุญาตขับขี่นั้น ควรที่จะมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการพิจารณาการต่อใบอนุญาตขับขี่ให้มีเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น ต้องมีการจำกัดความเร็วในการขับขี่ยานพาหนะ กรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำ ต้องมีการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ก่อนที่จะสามารถต่อใบอนุญาตได้ หรือถ้าเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ขับรถสาธารณะ ต้องมีการตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่า ผู้กระทำความผิดจะไม่ก่อเหตุซ้ำขึ้นอีก

ปัญหาในการตรวจวัดสมรรถภาพความพร้อมของผู้ขับขี่ ว่าผู้ขับขี่อยู่ในสภาวะที่พร้อมในการขับขี่ยานพาหนะหรือไม่นั้น ควรจะมีการกำหนดวิธีการตรวจวัดสมรรถภาพผู้ขับขี่ไว้ให้เป็นการทดสอบ อย่างหนึ่งควบคู่ไปกับการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายด้วย เช่น การให้ผู้ขับขี่เดินเป็นเส้นตรง การทดสอบการทรงตัวของผู้ขับขี่ เป็นต้น

ปัญหาในการป้องกันไม่ให้ผู้ที่กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ควรที่จะมีมาตรการอย่างอื่นที่สามารถป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่เคยกระทำความผิดมาแล้วที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เครื่องมือ Ignition Interlock หรือติดตั้งเครื่องมือระบุตำแหน่ง GPS เพื่อบ่งบอกถึงพฤติกรรมการขับรถ ว่าขับรถอยู่ในช่องทางเหมือนวิญญูชนทั่วไปหรือไม่ เป็นต้น

การแก้ปัญหาในการพิจารณาที่จะต่ออายุใบอนุญาตขับขี่นั้น สามารถที่จะนำตัวอย่างมาตรการทางกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสมาปรับใช้ได้ โดยนัยกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสนั้นมี ทั้ง การที่มีการจำกัดสิทธิต่างๆของผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นการพักใบอนุญาตขับขี่ การห้ามขับขี่ยานพาหนะบางประเภท การห้ามร้องขอให้ออกใบอนุญาตขับขี่ฉบับใหม่ตามระยะเวลาที่กำหนด รวมไปถึงการบังคับให้เข้ารับการอบรม เพื่อความสำนึกถึงความปลอดภัยบนทางหลวง โดยผู้กระทำความผิดต้องออกค่าใช้จ่ายด้วยตัวเอง ซึ่งทำให้เกิดความยุ่งยากในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้กระทำความผิด เสียค่าใช้จ่าย รวมไปถึงเสียสิทธิต่าง ๆ ด้วย

การแก้ไขปัญหานี้ในการตรวจวัดสมรรถภาพความพร้อมของผู้ขับขี่ สามารถดูตัวอย่างจากกฎหมายของประเทศอังกฤษได้ โดยที่กฎหมายประเทศอังกฤษ มีบทบัญญัติเอาไว้ดังนี้

1) การตรวจสอบลมหายใจเบื้องต้น (Preliminary Breath Test) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ขับขี่มีแอลกอฮอล์ทางลมหายใจหรือไม่ ซึ่งก่อนทำการตรวจวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องกล่าวข้อความดังต่อไปนี้ “ผม/ดิฉัน มีความสงสัยว่าคุณขับขี่ยานพาหนะในขณะที่มา ดังนั้นผม/ดิฉันจะขอตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ทางลมหายใจของคุณ ณ ที่นี้ หากคุณปฏิเสธไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจวัด คุณจะถูกฟ้องร้องและดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป”

2) การตรวจสอบผู้ขับขี่ว่ามีความบกพร่องหรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมขับขี่ (Preliminary Impairment Test) วิธีการนี้สามารถดำเนินการได้โดยการสังเกตอาการและปฏิกิริยาการตอบสนองทางร่างกายของผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะ

3) การตรวจสอบหาสารเสพติดเบื้องต้น (Preliminary Drug Test) ดำเนินการโดยการตรวจวัดจากเหงื่อหรือน้ำลายด้วยเครื่องมือที่ได้รับการรับรองและอนุมัติ

จะเห็นได้ว่าการตรวจสอบผู้ขับขี่ว่ามีความบกพร่องหรืออยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมขับขี่นั้น เป็นวิธีการหนึ่ง ในการตรวจวัดสมรรถภาพความพร้อมของผู้ขับขี่ยานพาหนะ โดยการสังเกตอาการและปฏิกิริยาการตอบสนองทางร่างกายของผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะ

การป้องกันไม่ให้ผู้ที่กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกนั้น สามารถดูตัวอย่างได้จากกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวิธีการและมาตรการทางกฎหมายที่หลากหลาย สามารถที่จะปรับใช้กับผู้กระทำความผิดแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นวิธีการทำงานบริการสังคม การกักขังที่บ้าน ศูนย์เลี้ยงโทษจำคุก ศูนย์กักขังผู้ถูกคุมความประพฤติ การคุมความประพฤติแบบค่ายฝึกทหาร งานคุมความประพฤติแบบเข้มงวด ซึ่งแต่ละวิธีการก็มีลักษณะการลงโทษและการบังคับที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ประเภทของผู้กระทำความผิด และลักษณะของการกระทำความผิดที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิด